

Η παρουσία του θαυματουργού Αγ. Διονυσίου στη ζωή των Κοκκινοπλιτών

Πολιτισμός / Λαογραφία-Παράδοση

Βασίλειος Καϊμακάμης, Αναπλ. καθηγητής ΤΕΦΑΑ-ΑΠΘ

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=155002>]

Όλη η πομπή πήγαινε πρώτα στο παρεκκλήσι του χωριού, όπου ο ιερέας διάβαζε διάφορες ευχές για βροχόπτωση, βλάστηση, καρποφορία και κυρίως την εξής: «... την δε γην κατεκόσμησας χλόη και χόρτων και ποικιλία σπερμάτων σπορίμων κατά γένος, και πάσιν άνθεσι μορφώσας εις ευκοσμίαν, και ευλογήσας αυτήν. Αυτός και νυν, Δέσποτα, επίβλεψον εξ Αγίου κατοικητηρίου σου, επί το κτήμα τούτο και ευλόγησον αυτόν, και διαφύλαξον από πάσης φαρμακείας και επαοιδίας και παντός κακού περιεργείας τε πονηρίας, και πανουργίας ανθρώπων πονηρών...».

Στη συνέχεια και με προκαθορισμένη σειρά, κάθε οικογένεια έπαιρνε για ένα 24ωρο τον Άγιο στο σπίτι. Ανάλογα με την οικονομική της επιφάνεια, αλλά και την ευχαρίστησή της έδινε κάτι στον Άγιο. Από το συνολικό ποσό των χρημάτων που συγκεντρώνονταν, ένα μέρος έπαιρνε το μοναστήρι και ένα μέρος το χωριό (κυρίως για έργα της εκκλησίας).

Λειψανοθήκη του Αγίου.

Όταν τελείωνε αυτή η διαδικασία ο Άγιος (τα λείψανα) έπαιρνε το δρόμο της επιστροφής περίπου με την ίδια διαδικασία. Να σημειωθεί ότι πάντοτε πήγαιναν να πάρουν τον Άγιο άνδρες, ενώ μια φορά (στα τέλη της δεκαετίας του '60) το έκαναν αυτό τέσσερες τολμηρές και πολύ πιστές γυναίκες από τα Καλύβια (το νέο χωριό των Κοκκινοπλιτών), οι οποίες πραγματοποίησαν την δύσκολη, επίπονη και επικίνδυνη αυτή αποστολή, όχι με άλογα, αλλά με γαϊδουράκια.

Οι θεοσεβούμενοι Κοκκινοπλίτες βίωναν συχνά τα θαύματα του Βροχοφόρου και Θαυματουργού Αγίου

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, πολλές φορές συνέβαινε η παρατεταμένη ανομβρία να τελειώνει τη μέρα και την ώρα που έφθανε ο Άγιος έξω από το χωριό, αφού ξαφνικά τότε συννέφιαζε και άρχιζε να πέφτει η πολυπόθητη και ευλογημένη βροχή. Μάλιστα κάποιες φορές, ενώ οι κάτοικοι συνόδευαν τον Άγιο και φώναζαν όλοι μαζί τις συνηθισμένες παρεκκλήσεις «κύριε ελέησον» και «βρέξε θεούλη μια βροχή...», συγχρόνως έβαζαν τα χέρια, ή κάποιο πρόχειρο ρούχο στο κεφάλι, για να προφυλαχτούν από την ξαφνική και δυνατή βροχή, που μόλις είχε αρχίσει.

Οι Κοκκινοπλίτες πίστευαν τόσο πολύ στο «βροχοφόρο» θαυματουργό Άγιο Διονύσιο, ώστε πολλές φορές κάποιιοι, των οποίων τα σπαρτά δεν χρειάζονταν βροχή, βιάζονταν να τα τελειώσουν (κυρίως το αλώνισμα) πριν έρθει ο Άγιος στο χωριό και αρχίσει η βροχή.

Το ασκητήριο-σπήλαιο, με το μικρό παρεκκλήσι, που βρίσκονται κάτω από την παλιά μονή του Αγίου Διονυσίου και δίπλα στις πηγές του Ενιπέα ποταμού.

Η μεγάλη πίστη και ο σεβασμός των Κοκκινοπλιτών στον Άγιο Διονύσιο φαίνεται και από το εξής περιστατικό, που διαδραματίστηκε στο νέο χωριό των Κοκκινοπλιτών στα Καλύβια το 1986: ήταν ημέρα του Αγίου Γεωργίου, όταν οι ενήλικες της οικογένειας, που φιλοξενούσε τον Άγιο πήγαν σε κάποια εκδήλωση, αφήνοντας στο σπίτι δύο παιδιά, πέντε και δέκα χρονών. Όταν επέστρεφε η ηλικιωμένη γυναίκα της οικογένειας, είδε με κατάπληξη και τρόμο κάποιους γείτονες να προσπαθούν να σβήσουν τη φωτιά, που έβγαινε από το σπίτι της. Χωρίς να χάσει χρόνο άρχισε να φωνάζει δυνατά «μωρέ ο Άγιος, ο Άγιος, ο Άγιος», ενώ συγχρόνως όρμησε μέσα στο φλεγόμενο σπίτι. Οι παρευρισκόμενοι δεν κατάλαβαν τι εννοούσε και έκαναν προσπάθεια να την συγκρατήσουν από την «απονενωμένη» προσπάθεια. Στάθηκε όμως αδύνατο, αφού η γυναίκα, παρά την

ηλικία της, ενήργησε με αφάνταστη ταχύτητα, δύναμη και αποφασιστικότητα. Έτσι, αφού χάθηκε για λίγο μέσα στις φλόγες και τους καπνούς εξήλθε γρήγορα έχοντας σφιχτά στο στήθος το σεντουκάκι (λείψανα) του Αγίου και μια εικόνα της Παναγίας. Το περίεργο στο περιστατικό αυτό είναι ότι, όταν η υπερήλικη γυναίκα είδε το σπίτι να φλέγεται δεν φώναξε «τα παιδιά..», ούτε «το σπίτι...», ούτε βέβαια «η περιουσία...», αλλά εντελώς αυθόρμητα και μάλιστα πολλές φορές «ο Άγιος, ο Άγιος...».

Για την ιστορία, τα παιδιά δεν ήταν μέσα στο σπίτι (γιός και ανιψιός του συγγραφέα), η φωτιά σβήστηκε ως εκ θαύματος έγκαιρα, χωρίς να πάθει το σπίτι ιδιαίτερη ζημιά (σπίτι του συγγραφέα), ενώ η υπερήλικη γυναίκα δεν έπαθε εντελώς τίποτε (μητέρα του συγγραφέα).

Πανοραμική άποψη του παλιού Μοναστηριού του Αγίου Διονυσίου Ολύμπου, όπως ήταν πριν οι Γερμανοί επιδρομείς το 1943 το καταστρέψουν ολοσχερώς. Εδώ έρχονταν οι Κοκκινοπλίτες προπολεμικά, όπου δανείζονταν-χρεώνονταν τα λείψανα του Αγίου, ενώ στις μέρες μας απευθύνονται στο νέο μοναστήρι (παλιό μετόχι), όπου είναι και η έδρα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

-Οι κατ' εξοχήν γεωργοκτηνοτρόφοι, Κοκκινοπλίτες ήταν δεμένοι με τη θρησκεία, τη φύση, τη γη, την παράδοση και τον Όλυμπο. Παράλληλα ήταν άμεσα εξαρτημένοι απ' όλα αυτά που αποτελούσαν όλες σχεδόν τις εκφάνσεις της ζωής τους. Πολλές φορές για να αντιμετωπίσουν και να εξορκίσουν την ανομβρία, την κακή σοδειά και τις αρρώστιες κατέφευγαν σε διάφορα πατροπαράδοτα θρησκευτικά και λαογραφικά δρώμενα, όπως αυτό του Αγίου Διονυσίου Ολύμπου του θαυματουργού και βροχοφόρου. Το παραπάνω δρώμενο είχε μεν τις ρίζες του στον αρχαιοελληνικό κόσμο, αλλά ήταν απαλλαγμένο από τα παγανιστικά στοιχεία και εναρμονισμένο με την Ορθόδοξη Παράδοση. Η εκφορά των λειψάνων του Αγίου στο χωριό και η παραμονή του στα νοικοκυριά των Κοκκινοπλιτών επιτελούσε

συγχρόνως και έναν κοινωνικό και επικοινωνιακό σκοπό, αφού δινόταν η ευκαιρία στους ανθρώπους να συναντηθούν, να επικοινωνήσουν και να εκφράσουν τις χαρές τους, τα προβλήματά τους και κυρίως τα θρησκευτικά τους συναισθήματα. Πέρα από όλα αυτά ως πιστοί και βαθιά θρησκευόμενοι οι ορεσίβιοι Κοκκινοπλίτες βίωναν μέσα από το παραπάνω δρώμενο και κάποια θαύματα, αφού οι προσευχές και οι παρακλήσεις για βροχόπτωση συνοδεύονταν συχνά από την θεόσταλτη και πολυπόθητη βροχή.

<http://bit.ly/2oAZzkc>